

Måske skal lægerne også til at gå med kamera?

Der mangler tillid til sundhedspersonalet i det danske sygehusvæsen. Skal løsningen være, at vi dokumenterer alt med et kamera på tøjet som i arresthuse, spørger overlæge Hans Henrik Ockelmann.

*Af Hans Henrik Ockelmann
Overlæge, Psykiatrisk Center Glostrup*

I den seneste tid har der udspillet sig en kamp mellem Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS) og sundhedspersonalet – nok især lægerne.

I 2015 blev tilsynsfunktionen udskilt fra Sundhedsstyrelsen. Det skete efter ganske få men meget grimme sager, hvor styrelsen eklatant havde undladt at udvise rettidig omhu: Medicineringsagen fra Psykiatrisk Center Glostrup og den hjerneskadede psykiater, hvis virke endte med dødsfald, er nok de to mest markante eksempler på, hvordan styrelsen i flere år sad indberetninger overhørig.

For at rette op på dette, besluttede handlekraftige politikere at oprette en ny organisation – Styrelsen for Patientsikkerhed, der skulle forhindre, at lignende sager kunne opstå.

Og man gav lovgivningsmæssigt STPS en del flere muskler, hvilket har ført til en kraftig stigning i antallet af tilsynssager og politianmeldelser, ligesom man på den blotte mistanke nu uden varsel kan fratage sundhedspersoner deres levebrød i kortere eller længere perioder.

Nogle af begrundelserne for disse ændringer var, at vi i sundhedsvæsenet står med menneskers liv og skæbne i vores hænder, og ”at man ikke ville have flere sager”.

Fra den ene grøft til den anden

Nu er det efterhånden blevet klart, at selv om politikerne gav styrelsen muskler, glemte de måske at give en tilsvarende hjerne med. I hvert fald har STPS på det seneste opført sig ejendommeligt og meget nidkært.

Intet er åbenbart for småt.

Således kritiserede STPS en læge, der havde ordineret et mildt beroligende præparat for ikke at have dokumenteret, at han havde fortalt patienten, at han ikke måtte køre bil, selv om lægen vidste, at patienten for det første slet ikke havde kørekort og for det andet ikke agtede at køre bil.

Men der er også langt alvorligere tilfælde af angreb på lægernes virke: Selv om anklagemyndigheden i flere tilfælde har afvist at rejse sigtelse, har styrelsen presset på, og i hvert fald i ét tilfælde har man haft heldet med sig.

En overlæge fra Fyn blev trukket gennem byretten - med påstand om at hans handlinger havde været skyld i en patients død - blot for at blive pure frifundet.

Nu er det jo spændende, om styrelsen søger sagen anket til Landsretten, som den jo gjorde over for en yngre læge fra Svendborg, der også var blevet frikendt ved byretten. Hendes sag endte (indtil videre) med, at hun blev dømt for ikke at have ført sin journal tilstrækkeligt omhyggeligt. Dommen skal nu prøves ved Højesteret, men i mellemtiden har vi så mistet en kollega – hun har i dag helt opgivet lægegeringen.

Og at kæden kan hoppe helt af, så man, da en embedsmand fra STPS, efter at en læge var blevet frikendt i retten, fastholdt, at lægen burde have været dømt.

Først efter voldsomt pres mod styrelsen stillede direktør Anne-Marie Vangsted op og beklagede i vage vendinger sin medarbejders utilstedelige og helt upassende kommentar.

Nok er nok!

Heldigvis er der en grænse for, hvad lægerne kan stå model til – og den er nået nu.

Først med bevægelsen #detkunnehaveværetmig, der blev oprettet på de sociale medier for at støtte Svendborg-lægen - og senest med et massivt mistillidsvotum til STPS underskrevet af mere end 9.000 læger.

Baggrunden er, at de ovenstående sager i vid udstrækning beviser, at systemet ikke længere stoler på, at lægelige ordinationer, der er givet mundtligt og ikke siden nedskrevet, rent faktisk har fundet sted.

Desværre er virkeligheden sådan, at man som læge ofte må vælge enten at hjælpe sine patienter her og nu eller i stedet bruge sin arbejdstid på nøje at nedskrive sine overvejelser, beslutninger og handlinger.

Vi er nødt til at tro på de ansatte

Situationen med STPS' krav, der i en travl virkelighed aldrig ville kunne honoreres, er nu gået op for sundhedsministeren. Hun har derfor sat otte såkaldt "tillidsskabende initiativer" i søen. De ser alle brugbare ud – bortset fra det grundlæggende problem: muligheden for at give mundtlige og unedskrevne ordinationer og derefter at blive troet. Her vil man ikke handle nu, men nedsætte en arbejdsgruppe, der skal se, om det er muligt at gøre journalføringen mere "smidig", uden at det teoretisk kan komme til at gå ud over patienterne.

Er ministeren modig nok?

Lur mig, om ikke denne arbejdsgruppe vil blive ledet af embedsmænd og jurister med juridisk tankegang.

De vil gøre, som man altid gør i den slags sager: Detaljeret at beskrive, hvornår en ordination skal skrives ned, og hvornår og hvordan en ikke-nedskrevet ordination kan dokumenteres. Og det kan jo kun gøres ved at skrive den ned, og så er vi vel lige vidt.

Så vi må håbe på sundhedsministerens vilje og evne til at håndtere problemstillingen med et hidtil uset politisk mod – man bliver politisk nødt til at gøre op med tidens altopslugende regelrytteri. Man er fra systemets side nødt til at erklære, at man som alt overvejende hovedregel stoler på sine læger, uanset hvad der er skrevet ned.

Ellers er det, man nedsættende sagde om det amerikanske sundhedssystem, blevet en del af det danske, nemlig at en læge skal handle efter devisen "først egen ryg fri, derefter frie luftveje". Og det er rigtig sørgeligt, fordi stort set alle læger i Danmark dagligt gør, hvad de kan for at lindre, behandle og helbrede deres nødlidende patienter.

Men lægerne må jo i dag danse efter STPS' pibe, for ellers varer det ikke længe, før klagesystem og retsvæsen kommer og tager dem!

Teoretisk set vil en tilbagerulning af de nuværende regler føre til større risiko for lægefejl, sjusk og slendrian. Det skal alle parter erkende, men for den syge patient kan valget meget vel stå imellem at blive behandlet 110 procent efter reglerne eller at blive behandlet i tide – og jeg ved nok, hvad jeg selv vil foretrække, når jeg bliver patient.

Kan teknologien redde os?

Men man skal jo altid se positivt på en problemstilling.

Så hvis denne håbløse bureaukratiske afbureaukratisering ikke fører til noget, vil jeg foreslå en anden, teknologisk og tidssvarende løsning, der kan frigøre lægernes tid til at behandle patienterne. Vi udstyres med et lille kamera med mikrofon, som optager alt, hvad der sker igennem en lang og travl arbejdsdag. Og at optagelsen derefter overføres til STPS, der dag for dag kan gennemse optagelserne og slå hårdt ned på de

læger, der ikke behandler patienterne ordentligt.

Så kan vi andre genskabe en journal, der ikke først og fremmest er et juridisk dokument, men igen kan blive et arbejdsredskab, der yder en reel støtte for lægerne i deres patientbehandling.

Kamera og mikrofon vil sikre lægen mod uberettigede anklager. Desværre bliver prisen høj: Den helt afgørende fortrolighed mellem læge og patient vil nok lide betydelig skade, og det må beslutningstagerne forholde sig til.

Jeg tror nemlig ikke, at vi som sundhedspersoner på længere sigt kan fortsætte med at arbejde under de nuværende forhold, uden at sikre os selv ved at forsøge at dokumentere alt. Og det ville snart betyde et yderligere fordyret, ufleksibelt og ineffektivt sundhedsvæsen, hvor man skulle bruge tre gange så mange læger som i dag. Hvis vi ellers havde dem...

Offentliggjort på Altinget den 7. februar 2018.